

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Elna nuo 1946 metų

Kupiškis,

1961 m. kovo 11 d.

Šeštadienis

Nr. 21 (1504)

Kaina 2 kap.

UŽ GAUSŲ DERLIŲ!

K O V O

13 — 19

Žiemkenčių,
dauglamečių žolių
priežiūra,
patrėšimas

Naujas elektroninis
mikroskopas

Daug įvairių įrengimų, naujausios aparatūros moksliniam tyrimo darbui gauna Lietuvos TSR Mokslų akademija. Neseniai chemijos ir cheminės technologijos Instituto silikatų chemijos sektoriaus laboratorijoje pastatytas naujas elektroninis mikroskopas, gautas iš Japonijos. Šis mikroskopas didina daugiau kaip milijoną kartų. Juo galima tirti medžiagą, stebėti jų formą kaitinant jas iki 1000 laipsnių arba šaldant iki 140 laipsnių. Dabar laboratorijoje yra trys skirtingi elektroniniai mikroskopai, kuriais galima atlikti ne tik šio, bet ir kitų institutų įvairius tyrimo darbus.

Nuotraukoje: technikos mokslų kandidatas F. Ateinikovas (dešinėje) ir mokslinis bendradarbis P. Bundzys prie naujo elektroninio mikroskopo.

H. Paluševičiaus
(ELTOS) nuotr.

Redakcijos NEETATINIS ŽEMĖS ŪKIO SKYRIUS
nurodo, ką dirbsime ateinančią savaitę

Kaip niekada ankstyvas šis metų pavasaris. Jau šios žolės žiemkenčius. Kaip pirmosiomis kovo mėnesio dienomis „Adomynės“ kolūkio trečiosios brigados žemdirbiai, vadovaujami brigadininko V. Lapieno, patrėšė mineralinėmis trąšomis visus dauglamečių žolių, žiemkenčių pasėlių plotus. Pasinaudojant rytiniu pašalu, ir kitose kolūkio brigadose taip pat patrėšti žiemkenčiai, dauglamečių žolės. Be to, kolūkyje jau pasėta 20 ha dauglamečių žolių. „Aukštaičių“, „Sakalo“, „Neries“ kolūkiuose taip pat tręšiamos mineralinėmis trąšomis dauglamečių žolės.

Šiuo metu kalburių kolūkių vadovai, žemės ūkio specialistai abejoja, ar ne per anksti tręšti mineralinėmis trąšomis dauglamečių žolienas, žiemkenčius, o taip pat sėti dauglamečių žolės? Atsakymas trumpas: reikia neabejoti, bet, pasinaudojant palankiomis oro sąlygomis, tręšti dauglamečių žolės, ypačingai kultūrinės plevas ir ganyklas, žiemkenčių pasėlių plotus. Praktika parodė, kad anksti pasėtos dauglamečių žolės greičiau sudygs. Be to, dabar pasėjus dauglamečių žolės, jas ir žiemkenčius patrėšus, augalai nuo pat pirmųjų vegetacijos dienų gauna reikalingų maisto medžiagų, ir kolūkiečiai gali racionaliau išnaudoti laiką kitiems darbams. Juk, prasidėjus pagrindiniams pavasario lauko darbams, nebereikės galėti brangaus laiko.

Reikia pasakyti, kad ne visuose rajono kolūkiuose skiriamas reikiamas dėme-

sys įsėjant dauglamečių žolės žiemkenčius. Kaip reikia planingai išnaudoti sėjomainas šiais metais sėjant dauglamečių žolės, rimtai turėtų pagalvoti „Skodnio“, „Švyturio“, „Palangos“, „Žalgirio“ kolūkių vadovai, žemės ūkio specialistai. Šiuose kolūkiuose reikia nedelsiant įsėti reikiamą kiekį dauglamečių žolių, nebekartoti praėjusių metų klaidų.

Dar ne visuose rajono kolūkiuose iš rudens suartos dirvos. Smėlėtose ir lengvose žemėse, o taip pat kalvose, naudojantis ankstyvu ir palankiu pavasariu, jau dabar galima pilnai suarti tuos plotus, kurie liko nesuarti iš rudens. Tai visų pirma liečia „Mūsų rytojaus“, „Vėžionių“, M. Melnikaitės vardo, „Bugailiškių“ kolūkius. Jeigu artimiausiomis dienomis nepasnigs, nebus daug kritulių, tuose kolūkiuose, kur leidžia sąlygos ir žemės jau pradžiūvusios, reikia pradėti ir dirvų akėjimą, jų valklavimą.

Kolūkių vadovai, žemės ūkio specialistai! Esant ankstyvam pavasariui, išnaudokime visas galimybes ir, nieko nelaukdami, sėkime dauglamečių žolės į tuos žiemkenčių plotus, kur, prisilaikant sėjomainų, bus dobilienos ir ganyklos. Tiek žiemkenčius, tiek dauglamečių žolės tręškime mineralinėmis trąšomis.

M. ŠATKAUSKAITĖ
Rajono žemės ūkio inspekcijos vyr. agronomė, redakcijos neetatino žemės ūkio skyriaus vedėja

D. SKORUPSKIENĖ
„Pergalės“ kolūkio agronomė, redakcijos neetatino žemės ūkio skyriaus narė

Jų įsipareigojimai

28 CNT ŽIEMKENČIŲ VIDUTINIŠKAI IŠ KIEKVIENO HEKTARO PRAEJUSIAIS METAIS IŠ-
AUGINO „PIRMŪNO“ KOLŪKIO PIRMOS BRIGADOS
ŽEMDIRBIAI BRIGADININKU ČIA DIRBA

JONAS ŠULSKYS.

ŠIAIS METAIS BRIGADOS NARIAI ŽIEMKENČIUS
AUGINA 70 HA PLOTE. IŠ KIEKVIENO HA, PAPIL-
DOMAI JUOS PATRĖŠĖ, ŽEMDIRBIAI VIDUTINIŠKAI

IŠAUGINS NE MAŽIAU KAIP PO 30 CNT ŽIEM-
KENČIŲ.

Tarybų Sąjungoje sėkmingai pa-
leistas ketvirtasis didžiulis dirbtinis kosminis laivas-palydovas. Jis, sėkmingai apskriejęs žemę numatytoje orbitoje su gyvūnais, nustatytu laiku ir numatytame rajone buvo sugrąžintas į žemę.
Žengtas dar vienas tvirtas žingsnis, atidarant kelius į erdvę žmogui.

TSKP XXII SUVAŽIAVIMO GARBEI MŪSŲ ĮSIPAREIGOJIMAI SEPTYNMEČIO TRETIESIEMS

Su pakilia nuotaika su-
sirinko „Tarybinio pir-
mano“ kolūkio gyvulinin-
savo draugę karvių mel-
kystės darbuotojai apsvar-
styti ir priimti naujus
socialistinius įsipareigo-
jimus tretiesiems septyn-
mečio metams. Verselių
augintojai, karvių mel-
žėjos, kiaulių šerikai, kitos karvių melžėjos. Juk
paukštiniškai—kievienas kolūkyje vidutiniškai iš
norėjo išreikšti savo nuo-
monę, pasisakyti, kaip jie
reigota gauti po 3600 kg
pieno.

Kiaulių augintojas Al-
fonsas Maulia su savo
— Mes savo kruopščiu draugu Leonu Vickum įsi-
darbu iškovojo LKPra-
pareigojo išauginti po
jono komiteto ir rajono
150 bekonų. Į soclenktynes
vykdomojo komiteto per-
jie iškvietė bekonų augin-
einamąją Raudonąją vė-
toją Bronių Valinską.
liavą pieno gavyboje, —
— Neatsiliksiu! — užtik-
kalba jaunoji kolūkio kar-
vinių melžėja Alė Švelny-
tė. — Taigi, sąžiningai ir aš išbandyti savo je-
dirbdami, tvirtai ją lai-
gas, — pareikšė verselių
kykime savo rankose ir
augintojas Juozas Viksva.
ateityje. As įsipareigoju
— Nors ir senas, bet jau-
iš kiekvienos prižiūrimos
niems nenusileisiu. Į soc-
lenktynes kviečiu verselių
augintoją Reginą Zaln-
kevičiatę.

Bandos papildymai

„Pergalės“ kolūkyje geriau-
sias galvijų prieauglis palie-
kamas visuomeninės bandos
papildymui. Šiuo metu artelės
verselių augintojos Elena Va-
lienė ir Anelė Žiukienė stropiai
prižiūri 16 šiemetinių ir 42
jau gerokai padėjusius ver-
selius. Gerai auga ir Jūratės
Simaskeičienės prižiūrimi 25 ver-
seliai, jau iš praėjusių metų
palikti visuomeninės bandos
papildymui.

Kruopšti verselių priežiūra,
sumanus jų auginimas—didelis
rezervas kolūkio bandos pa-
pildymui, jos produktyvumo
padidinimui.

A. RIDIKAS

Paukštiniškai A. Abuojie-
nė davė žodį iš kiekvienos
vištos surinkti po 140
kiaušinių per metus.

Su tokiais socialistiniais
įsipareigojimais „Tarybi-
nio pirmo“ kolūkio gy-
vulininkystės darbuotojai
pradėjo trečiuosius sep-
tynmečio metus, savo ga-
mybinius pasiekimus skir-
dami TSKP XXII suva-
žiavimo garbei.

A. VIDUGIRIS

„Tarybinio pirmo“ kolūkio
agronomas, redakcijos neetatino
žemės ūkio skyriaus narys

DOVANOS MOTINOMS

Tarptautinei moters dienai—kovo 8-ajai—Altza-
vos vidurinės mokyklos moksleiviai ruošėsi jau iš
anksto. Ir berniukai, ir mergaitės galvojo, ką šia
proga padovanoti savo mamytėms. Štai kodėl
mergaitės siuvinėjo ir mezgė, o berniukai dailiai
drožinėjo, ruošė dovanėles iš medžio.

Minint Tarptautinę moters dieną, moksleiviai
pasveikino savo motinas ir joms įteikė savo darbo
dovanėles.

J. PUTINAS,
V. MILJONAS

Partijos gyvenimas

Neseniai įvykusiuose rinkimuose į vietines Tarybas agitaciniam darbe dalyvavo nemažas skaičius kolūkių agitatorių. Pas mus agitatoriai dirba ne tik rinkiminių kampanijų metu, — šis darbas nesusilpnėja visą laiką. Dabar mes gyvename nepaprastais, istorinės dienos. Įgyvendinant didinguosius TSKP Centro Komiteto sausio Plenumo nutarimus, ypač žymus vaidmuo tenka kolūkių agitatoriams. Nuo kolūkių agitatorių darbo, jų dalyvavimo gamyboje žymia dalimi priklauso visų ūkinių uždavinių sėkmingas išsprendimas.

Todėl aš ir noriu pasidalyti mintimis, kaip pas mus dirba agitatoriai, ir ką mes darome, kad jie gerai dirbtų. Nuo praėjusių metų, t. y. nuo to laiko, kai pradėtas darbas politinio švietimo sistemoje, kolūkyje emė veikti agitatorių mokykla. Dabar man tenka vadovauti šiai mokyklai. Šiuo metu agitatorių mokykloje mokosi 15 kolūkių komunistų ir 6 komjaunuolių. Dauguma iš jų — geriausi gamybininkai. Mes stengiamės užtikrinti, kad agitatoriams paskaitas skaitytų kvalifikuoti lektoriai-pranešėjai. Čia mums į pagalbą ateina partijos rajono komiteto politinio švietimo kabinetas, atsakingi vadovaujantys darbuotojai.

Lektorius Jonas Giedraitis kolūkių agitatoriams padarė įdomų pranešimą apie agitatorių darbą naujose sąlygose, kaip reikalauja TSKP Centro Komiteto nutarimas „Apie partinės propagandos uždavinius šiuolaikinėmis sąlygomis“. Pranešėjas išsamiai atsakė į visus agitatorių pateiktus klausimus, taip pat pasidalino darbu patirtimi.

Be to, įdomų pranešimą kolūkių agitatoriams padarė LKP rajono komiteto propagandos-agitacijos skyriaus vedėjas Alfredas Naujikas. Jis plačiai kalbėjo apie tai, kad agitacinis-masinis darbas būtų tampriai susietas su visų ūkinių uždavinių vykdymu. Kartu agitatoriai privalo būti ne tik visapusiškai išsilavinę žmonės, bet ir, visų pirma, dirbti svarbiausiose gamybos baruose.

Diena iš dienos stiprėja talos ir socializmo stovykla. Kapitalizmas ir kolonializmas susilaukia vis naujų, mirtinų smūgių. Todėl visi mūsų agitatoriai gerai orientuojasi, domisi tarptautinės padėties klausimais. Kaskart jiems į pagalbą ateina paskaitininkė, kvalifikuota lektorė Jūratė Kavoliūnaitė. Ji sistemingai supažindina mūsų kolūkių agitatorių mokyklos klausytojus su svarbiausiais tarptautiniais įvykiais.

Pagrindinį dėmesį mes kreipiame žemės ūkio ekonomikos studijavimui. Šiuo metu kiekvienas agitatorius privalo gerai nusimanyti šioje srityje. Kolūkių agronomė Vanda Šidlauskaitė sistemingai supažindina mokyklos klausytojus su pagrindiniais žemės ūkio ekonomikos kė-

KĄ DABAR DIRBA AGITATORIAI

limo klausimais. Agitatoriai sužino, kaip reikia organizuoti gamybą laukininkystėje ir gyvulininkystėje, kaip reikia mažinti kasdien vis daugiau pagaminamų žemės ūkio produktų savikainą.

Labai praverčia agitatorių mokykloje įgytos žinios komunistui Tautvilui Krlauzai, dirbančiam kolūkio vel. felčeriu, o taip pat klaučių šėrėjai — agitatorių mokyklos klausytojai komunistai Veronika Špelienė. Šių agitatorių dėka klaučių augintojai, apsvaistę TSKP Centro Komiteto sausio Plenumo medžiaga, išpareigojo šiais metais kolūkyje išauginti ne mažiau kaip 600 bekonų. Dabar dėl šių išpareigojimų įvykdymo vyksta įtempta kova. Valė Jakšienė šiais metais jau išaugino beveik šimtą bekonų. Gerai prižiūri veislines kiaules Ona Petruitytė. Ji, prižiūradama keturiolika klaučių, iš kiekvienos vidutiniškai išpareigojo išauginti ne mažiau kaip po dvidešimt paršelių. Labai džiugu, kad kolūkių agitatoriai rodo asmeninį pavyzdį darbe, gyvenime.

Panašios iniciatyvos emėsi ir agitatorė komjaunuolė Stasė Kriauzaitė. Ji ir jos draugės melžėjos Julė Merkytė, Ona Masilionienė, Vanda Valnienė išpareigojo šiais metais iš kiekvienos karvės primelžti ne mažiau kaip po 2500 kg pieno. Ir čia, kaip ir visur, agitatoriai šiuo metu sėkmingai vykdo prisi-

mtuosius socialistinius įsipareigojimus.

Neatsilieka ir agitatoriai — laukininkystės darbuotojai. Jie asmeniniu pavyzdžiu rodo, ką reikia daryti, kad jau šiais, dildingojo septynmečio trečiaisiais metais būtų išauginti gausūs grūdinių kultūrų, cukrinių runkelių derliai. Prieš kurį laiką agronomas Bronius Balčiūnas pradėjo dirbti pirmos laukininkystės brigados brigadininku. Jo vadovaujamoje brigadoje šiais metais bus pagaminta ne mažiau kaip po 11 cent organizatorių trąšų kiekvienam ariamos žemės hektarui. Žiemkenčių derlius, kaip išpareigojo išauginti kolūkiečiai, turi viršyti 16 cent vidutiniškai iš kiekvieno ha.

Mechanizatorius komunistas Julius Vilčinskas su savo draugais šiais metais augins ir prižiūrės mechanizuotu būdu daugiau kaip 50 hektarų cukrinių runkelių.

Su TSKP Centro Komiteto sausio Plenumo iškeltais uždaviniais žemės ūkio darbuotojams, kartu ir mūsų kolūkių nariams, agitatoriai supažindina kiekvieną žemės ūkio artelės narį, mobilizuoja juos sėkmingam šių uždavinių įvykdymui, patys rodydami asmeninį pavyzdį darbe.

STANISLOVAS ŽIAUBRĖ

„Atleties“ kolūkių agitatorių mokyklos vadovas, pirminės partinės organizacijos sekretorius

Iš kolūkių postų

Juodpėniečiai pamiršo kiaulienos gamybą

„Juodpėnų“ kolūkio viščiūnėnės klaučės nuskurdusios, liesos. Ypattingai blogai atrodo veislinės klaučės, kurias šeria ir prižiūri Aldona Kanišauskienė. O svarbiausia, kad nors jau ir baigiasi žiema, tačiau visos veislinės klaučės tebėra nesukergtos. Vadinas, nebus ir paršelių. Įdomu, kaip fermos vedėja J. Lesmonavičienė, kolūkio valdyba galvoja įvykdyti išpareigojimus klaučienos gamyboje?

Klaučių fermos vedėja J. Lesmonavičienė prieš kelis mėnesius buvo atleista iš šių pareigų, kaip nesugebanti jų atlikti, nesąžininga. O dabar ji vėl užšlėmė įvaldomis kombinacijomis. Dalį koncentruotų pašarų ji pasisavina, o čia jie be matant pavirsta namine degtine. Tiesiog pačiose klaučidėse girtuokliuojama, o klaučių priežiūra, kergimu visiškai nesirūpinama.

B. BRAŽIŪNAS

VALDYBOS ŽODIS TURI BŪTI TVIRTAS

Rudenį „Atleties“ kolūkio veršeliai buvo šeriami nekultomis avižomis, nebuvo nustatyta ir jokių šėrimo normų. Jų šėriklė Veronika Varkalienė darbadieniai buvo priskaičiuojami nuo priesvorio. Tačiau viena dieną baigėsi nekultas avižos, buvo pakeisti pašarai, nustatytos šėrimo normos. Tada V. Varkalienė, atvykusi į kolūkio kontorą, pareiškė:

— Gana... užteks... daugiau veršelių nebešersiu. Skaičiuojant

nuo veršelių priesvorio, mažai gaunu darbadienių. Ir valdyba nusileido — veršelių šėriklė V. Varkalienė kiekvieną dieną priskaitoma po du darbadinius. O jai to ir reikia. Nors paskutiniu laiku ji veršelius šeria tik du kartus per dieną, bet jai kasdien užrašoma po du darbadinius.

Blogai, kai valdyba nuolaidžiuoja, neturi tvirto žodžio.

A. BALYTĖ

Pašarų apsaugai

Nors ir nepalanki buvo tačiau nuostolių „Gegužės Pirmosios“ kolūkio žemės ūkio ekonomikos, dirbiai beveik neturėjo.

Kapsuko rajono „Šešupės“ kolūkio klaučių fermoje jau ilgą laiką praktikuojama vertinga naujovė — prieauglio švitinimas ultravioletiniais spinduliais. Ši priemonė paršeliams ypač naudinga pirmomis dienomis jų amžiaus savaitėmis.

Nuotrauką į: kolūkio zootechnikas J. Šumskas ir klaučių augintoja P. Grabauskienė, pernai gavusi iš kiekvienos paršavedės po 22 paršelius, švitina prieauglį kvarco lempa.

M. Ogajaus (ELTA) nuotr.

Naujojo kaimo ŽMONĖS

Melžėjų priešakyje — Stefanija

Vėlyvas vakaras. Į langą tačiau Stefanija dėl to nesibarbena amulius lietaus lašeliai. Troboje nenurimata patalpa ar šala, — ji visuomet pirmoji. Sveina ir kitos melžėjos. Fermos vedėjos B. Gečiauskas atžymi jų primelžto pieno kiekį, patikrina pieno švarumą.

— Nejaugi fermoje kokios nelaimės? — galvoja jis.

Jo žmona Stefanija Matulionienė dirba „Gegužės Pirmosios“ kolūkio karvių melžėja. Tai stropi, energinga moteris. Kada ji ilgai užtrunka fermoje, jos vyras visada sunerimsta: gal karvės susirgo, gal veršelis...

Bet, štai, pagaliau pasigirsta žinginiai. Tarpduryje pasirodo Stefanija, jos veide — šypsena.

— Gal jau kas, sakau, atsitiko fermoje, kad taip ilgai užtrukai? — klausia vyras.

— Žinoma, atsitiko, — visą šypseną patenkinta moteris. — Prie fermos įrengė poilsio kambarį! Kol žurnalus peržiūrėjau, radijo pasiklausėme, ir sutemo.

Du kilometrai iki fermos,

— Kas daugiausia primelžė?

— Stefanija! — kaip visada pasigirsta atsakymas.

Stefa Matulionienė, visada kruopščiai dirbdama, prabijusiiais metais priaimtuosius išpareigojimus ne tik įvykdė, bet ir viršijo.

— Šimtą sieksių dar geresnių darbo rezultatų, — sako melžėja, — primelžiu po 3000 kg pieno iš karvės.

P. KALNĖNAS

GRIŠA

Keliuėjo vaikas. Jo veidas buvo susimąstęs, blankioje mėnulio šviesoje spindėjo neramios akys.

— Griša! — pašaukė kažkas iš tamsos.

Vaikinas sustojo. — A... Tai tu? — švelniai ištartė jis, spausdamas draugo ranką.

Abu vaikinai pasuko į salę, kur turėjo būti demonstruojamas kinofilmas. Tačiau, kai baigėsi kinoseansas, Griša Prokofjevas dar nesiskubino namo. Stovėdamas būrlyje draugų, jis platino į teatrą bilietus.

— Ryt gausime automatiną ir vyksime Kupiškį...

Jeigu taip anksčiau, tai Dubliškų kaime būtų tik nusijuokė iš tokių kalbų. O dabar šia žinia visi buvo patenkinti.

— Jeigu Griša sako, reikia važiuoti, — niekad neapsigausi, — kalbėjo jie.

Griša visur suspėja. Praėjusiais metais jis net į draugovininkus įstojo. Och, buvo tada kalbų. Ona Begonytė nerėsi iš kailio.

— Dievulėliau brangus, — skundėsi ji Grišos motinai, — tavo sūnelis iš galvos išėjo!

Ir iš tiesų, buvo ko jai širsi. Juk ji — naminės degtinės gamintoja. O čia, štai, kaimynystėje — draugovininkas!

Griša — visuomenininkas. Tačiau labiausiai jį kolūkyje garsėja savo darbščiomis rankomis. Jis — žymus laukininkystėje.

J. BERŽAS

DARBAS SU ŽMONĖMIS — SVARBIAUSIA

Daug gerų darbų žmonių yra „žadeklų“ kolūkyje. Ypattingai kruopščiai dirba gyvulininkystės darbuotojai. Tačiau dar iki šiol prie gyvulininkystės fermų neįrengti raudonieji kamperiai, poilsio kambariai. Laisvalaikius galvijų augintojai dabar praleidžia ne prie radijo, laikraščių, o tvarte. Nesirūpina-

ma ir mėšlo išvežimu į laukus, jo kompostavimu.

Kolūkio valdyba, jos pirmininkui V. Diliui, pirminės partinės organizacijos sekretoriui V. Bartašiui reikia mokėti ne tik reikalauti iš kolūkiečių, bet gerinti ir jų darbo sąlygas, rūpintis jais.

L. ŽILINSKAITĖ

LEDAI PAJUDĖJO

Virbaliskių septynmetės mokyklos salė buvo pilna kolakiečių. Vyko „Laukminiškių“ kolakio ataskaitinis susirinkimas. Aple 1960 metais pasiektus laimėjimus ir pasitaikiusius trūkumus kalbėjo kolakio pirmininkas T. Jokubka.

Jeigu su grądinėmis kultūromis buvo susituokę palyginti neblogai, tai lauke liko nenukastų 13 ha bulvių. Pirmoje brigadoje bulvių iš ha tebuvo gauta 52, o antroje — tik 34 cnt. Gi grądinų kultūrų derlingumas, palyginus su 1959 metais, padidėjo dvigubai ir sudarė pirmoje brigadoje 10,5, o antroje — 8 cnt iš ha. Vasarinių kviečių antroje brigadoje vidutiniškai gauta po 13,9 cnt iš ha, o rugių pirmoje brigadoje — po 14,3 cnt. Visų žemės ūkio produktų gamyba kolakėje padidėjo vienu trečdaliu palyginus su 1959 metais.

Darbe geriausių rezultatų pasiekė pirmoji brigada, kuriai vadovauja brigadininkas A. Dačiulis. Čia iš viso aple darbsčių kolakiečių — J. Vanagas, B. Vaitiekūnas, P. Barzdžiukienė, P. Kukulaitė, O. Vireliūnienė, B. Jurevičius ir kt. Gerų laukininkystės darbininkų yra ir antroje brigadoje. Tai Vl. Katelė, P. Vilkas, A. Kairytė, G. Keršulienė, V. Čiurlis, A. Baranauskas. Jie daug padėjo darbo ir pastangų, siekdami be nuostolių nuimti kolakinių derlių. Nebuvo nuosalyje ir nusenę kolakiečiai — A. Kilkus, P. Stasys, A. Audickas, J. Mikešas ir P. Stanionis.

Nuo laukininkystės darbininkų neatsiliko ir fermų darbuotojai. Jų nuosirdaus darbo dėka pieno primelžimas iš vienos karvės, palyginus su 1959 metais, padidėjo 370 kg. Praėjusiais metais 100 ha naudmenų gauta po 170,9 cnt pieno. Geriausia kolakio karvių melžėja B. Audickaitė per metus iš kiekvienos prižiūrimos karvės primelžė po 2.600 kg pieno ir viršijo metinius išpareigojimus. Juos taip pat įvykdė P. Rudinskienė ir K. Dešrienė, iš kiekvienos priskirtos karvės primelždamos daugiau kaip po 2.000 kg pieno.

Šių pasiekimų dėka atlyginimas už darbadienį pakilo iki 2 kg grūdais. Tuo tarpu 1959 metais atlyginimą už darbadienį sudarė tik 200 g grūdų.

Tačiau kolakiečiai V. Kriovė, L. Kairys, V. Audickaitė ir kiti kurie kiti praėjusiais metais labai mažai dalyvavo kolakinėje gamyboje.

Kolakio mechanikas R. Čiurlis papasakojo aple mechanizatorių darbą. Jis nurodė, kad sėja 1960 metais buvo atlikta laiku tik traktorininkų nuosirdaus darbo dėka. Geriausiai kolakinę

techniką prižiūri traktorininkas V. Pulutkis.

— Mes, kolakio mechanizatoriai, — toliau kalbėjo R. Čiurlis, — nutarėme kapitalinį mašinų remontą atlikti vietoje savo įėjomis. Tokiu būdu sutaupysime daug lėšų, nes remontas vietoje atseina 3–4 kartus pigiau negu remontuojant gamykloje.

Apžvelgus „Laukminiškių“ kolakio pasiekimus laimėjimus 1960 metais, drąsiai galima sakyti, kad jie galėjo būti geresni. Žmonės čia daugumoje darbštūs, kolakio žemė irgi nebloga. Pagrindinė kliūtis, trukdanti vystyti grūdų ūkį, yra organinių trąšų trūkumas. 1960 metais ariamos žemės hektarui teko tik trys tonos trąšų, tame skaičiuje vos viena tona mėšlo. Savime aišku, taip tręšiant, nėra ko tikėtis gausaus derliaus.

Silpnai vykdoma ir mėsos gamyba. 1960 metais buvo išpareigota pagaminti 100 ha naudmenų 45,5 cnt mėsos, bet pagaminta tik 32,4 cnt, tame skaičiuje 15 cnt kiaulienos. Iš vienos paršavedės vidutiniškai buvo gauta po 5 paršelius. Pasitaikė ir gyvulių kritimo atvejų. Šie faktai rodo, kad fermų vedėjai dar mažokai rūpinosi jiems patikėtų gyvulių priežiūra, o kolakio valdyba silpnai kontroliavo jų darbą, griežtai nepareikalavo pasalinti trūkumus, nesuteikė jiems reikiamos paramos.

TSKP CK sausio Plenumas aiškiai nurodė gaires, kaip reikia stiprinti kolakio ekonomiką, kelti kolakiečių gamybinį suinteresuotumą. O ir pavasario sėja nebe užkalnų. Todėl kaip tik dabar jau reikia suskubti „Laukminiškių“ kolakio žemdirbiams bei valdybai, kad pavasariniai darbai būtų įvykdyti laiku ir kokybiškai. Tik tinkamai paruošta pavasario darbams dirva, savalaikė sėja kolakėje užtikrins gerus grądinų kultūrų derlius, kas labiau prisidės prie gyvulininkystės pakėlimo žemės ūkio arteleje.

Reikia tikėtis, kad „Laukminiškių“ kolakio vadovai padarys atitinkamas išvadas iš praėjusių metų darbo — laimėjimų bei klaidų — ir šiais metais pasieks žymiai geresnių rezultatų.

P. LAUŽIKAS

Iš vienos dienos pašto

Muzikos instrumentus įsigijo KUPIŠKIO rajono statybos-remonto kontora. Artimiausiu metu orkestrantai pradės repeticijas.

V. JONAITIS

SUBAČIAUS kultūros namų saviveiklininkai pastatė V. Rimkevičiaus pjesę „Vandens lėlija“. Gerai savo vaidmenis atliko darbininkai P. Šiaudėnas, A. Strigotakis ir J. Dily.

A. SPYGLYS

Rūpestingai dirba stambųjų raguočių fermos vedėjas J. Einoris „TARYBINIO PIRMŪNO“ kolūkėje. Jis stengiasi, kad fermoje būtų tvarka, o karvių šėrimui niekad netrūktų miltų, pašarinių runkelių ir kitokių pašarų.

V. MIŠKINIS

KUPIŠKIO rajono statybos-remonto kontoros darbininkai aptankė Panevėžio statybos tresto statybininkus. Jie apžiūrėjo kabelio gamyklą, audinių fabriką, taip pat susipažino su panevėziečių atliekamais dažymo ir kitaais darbais.

V. MATULIS

Minint Tarybinės Armijos 43-ąsias metines, daugelyje respublikos miestų buvo surengti kovinės šlovės vakarai. Jų metu buvo iškilmingai pademonstruotos brangios lietuvių tautai relikvijos — kovinių dalių, kurios dalyvavo kovose už Tarybų valdžią Lietuvoje 1919 metais ir kautynėse išvaduojant Lietuvą iš fašistinių okupantų, vėliavos. Dabar šios vėliavos saugojamos Maskvoje, Tarybinės Armijos Centriname muziejuje.

Nuotraukoje: Tarybinės Armijos Centrinio muziejaus darbuotojas P. Rakas supažindina Ukmergės III vidurinės mokyklos pionierius su 30-to lietuviško šaulių pulko, sukurto 1918 metais, kovos vėliava.

M. Baranausko (ELTA) nuotr.

Spausdiname ištrauką iš Mignonų pradinės mokyklos mokytojo Rimanto ŠINKŪNO eilėraščio „AŠ MYLIU IR NEKENČIU“.

Girtas plevėsa grįžta į namus,
Žiūri, ką čia išnešus,
Į naminę iškeitus.
Grėbia pagal
Į tirtančias savo rankas,
Į žmoną ar vaiką jį sviedžia.
Kitas pakrūmėje sėdi,
Šventą grūdą savo rankom blaurlom
Į nuodus gyvatės paverčia,
Draugų savo trūdsą blauroja!
Krūminė tik bėga,
Plepa tartum virdulys.
Savo rankomis baltutėmis
Į pašonę kalmynui vis duria
Ir gaudus piktus
Po kalmus nešioja.
Aš nekenčiu šių rankų —
Ir baltų, ir švelnių,
Nes darbas jos yr juodos.
Ir šlo purvo nei skystiu, nei kaibomis
Negailme niekad nuplauti,
Vien tik darbu tikruoju.

Atelstai šypsosi

SU „MŪKOS“ PAGALBA

— Žinai, mama, — kreipėsi į savo motiną Emilija Javalackaitė, — kad mūsų alutis dar labiau būtų geriamas, pastatykime dievo garbei kryžių kieme!

— A, tikrai gerai sugalvojai! — nudžiugo motina, įžymiai apylinkęs davatkėlė.

Ir štai — kieme kryžius. Stikluko mėgėjai Vilijus ir Sigitas Didžiuliai, Algis Paškauskas tiesiog iš kiemo nebeišeina, vis ropote...

— Ačiū tau, dievuli, — dėkojo dabar abi — dukra ir motina. — Ačiū tau, dievuli, kad žmones kiaulėmis pavertė...

M. PELENIUTĖ

„Alizavos“ kolūkis

„Aptarnauja“ Genė Azubalytė

— Parodykit man tą medžiagą.

— Kad labai aukštai...

— Atsverkite kilogramą makaronų.

— Šiuo metu nėra atidarytos naujos dėžės. Ateikit rytoj, — dažnai atsakinėja panašiais žodžiais Salomėja.

— Parduotuvės vedėja Genė Azubalytė.

V. TAUTERYTĖ

Mainų prekyba

Jeigu jūs turite pieno ir norite gauti kruopų, nieko nelaukdami keltaukite į Šimonių. Ten kooperatyvo sandėlininkas Juozas Puzeleis bematant patenkina jūsų pageldavimą. Netikėtai? Paklauskite Gegužinių kaimo gyventoją Alfonsą Gurklį, — jis patvirtins, kiek reikia pieno už 20 kg kruopų.

Idomu, ar Šimonių varotojų kooperatyvo reikalų valdytojas P. Vaitiekūnas žino, kad pas juos dar galioja „mainų“ prekyba?

K. LAPELIS

PAMALDI VAGILĖ

— Imsiu ir pavogsiu, — galvojo Uršulė Vaivadienė! — Juk dievas vistiek atleis. Ak, gera tikinčiam... Ką bepadarytum — vis tiek atleis ir šviesų dangų regėsi...

Ką tik nutvėrė, viską jį gabeno į namus. O nuo javų jos dvi karvutės kaip drambliai tapo, pienas upeilais ėmė plaukti...

— Ak, kaip gera tikinčiam: nueini bažnytėlėn, pasakai kunigėliui ir grobstyk, kaip grobstęs — juk dievuliukas atleis, — džiaugiasi Vaivadienė, tik retkarčiais pasirodydama kolakinėje gamyboje.

Iš tiesų jai „dievas“ atleido, bet žmonės — nei Nesenai, „Žadeikių“ kolakio valdyba atitinkamai ją nubaudė. Žmonės — teisingesni!

K. BALTAITIS

NEŠVARŲ DALYKĖLIAI PAS MATĄ VŽESNAUSKĄ

— Atleido iš darbo Vilijus Petrulis, nepatiko ir sargo Vladas Sabulio veidas, idomu, kieno dabar eilė? — dažnai kalbėdavo gyvulių bazės darbininkai, pamatę atvykujančią girtą savo viršininką Matą Vžesnauską. Patinka Vžesnauskui tik Pranas Grunskys, kuris buvo nutvertas vagiant miltus, ir Jonas Šatkauskas. Nuo pastarojo kumėlių jau nukentėjo sargas Antanas Kavaliauskas, darbininkė Janina Dalindienė. Ir štai už šiuos chuliganiškus veiksmus Vžesnauskas laiko Šatkauską kontoroje, nors apiformino jį darbininko etate.

Nešvarūs dalykėliai vyksta gyvulių bazėje. Neblaivomis akimis į tai kasdien žiūri ir jos viršininkas Matas Vžesnauskas.

V. BERŽINIS

Tai turi dominti prekybininkus

Artimiausiu laiku Valstybinė prekybinė literatūros leidykla išleis rinkinį „Prekybos naujovės“. Rinkinį sudaro trys dalys: „Mažmeninė prekyba“, „Prekybiniai įrenginiai“ ir „Reklama“.

Pirmoje rinkinio dalyje pasakojama apie naujas maisto bei pramoninių prekių parduotuves, parduotuves, pateikiančias pirkėjui prekes, pagamintas vietos liaudies ūkio gamyklose, apie prekybos organizavimą gatvėse su kilnojamaisiais prekystalais, apie daržovių turgų organizavimą ir kita.

Daug naujų ir įdomių įrengimų 1960-aisiais metais sukūrė prekybininkai išradėjai ir racionalizatoriai. Su ypač pasisekusiais tokių įrengimų projektais skaitytos supažindina „Prekybinių įrengimų“ skyrius. Jame pateikiamas platesnis įvairių įrenginių, skirtų pramoninių prekių parduotuvėms, naujo sienų aptvarkymo, vežimėlių prekių pervežimui maišiuose, statinėse, dėžėse, suprastintų die-

nos šviesos žibintų, įrengtino valsvandenių, gazuoto vandens pardavimui ir t. t. aprašymas.

Nauji originalūs būdai stiklinių vitrinų papuošimui pramoninių bei maisto prekių parduotuvėse, siužetinių vaizdelių ir didelių fotografijų panaudojimas, išdekoruojant išorės bei vidaus parduotuvės vitrinas, ruošimasis teminiams reklamų vakarams, reklama ant kolonų parduotuvės salėje, skoningi reklaminiai įrenginiai ir t. t., — toks trečiojo skyriaus „Reklama“ turinys.

Rinkinys gausiai iliustruotas; jame yra apie 300 nuotraukų, įrenginių schemų, parduotuvų planavimų.

Orientacinė kaina — 60 kapeikų.

Užsakymus siųskite vie-
tiniais knygynams.

Norintieji gauti knygas paštu aukštesne kaina, siųskite užsakymus adresu: Maskva, V-218, Prosojuznaja 31, magazin Nr. 97, Mosknvytgorg.

Būk tvirta, ONUTE!

Pas Žilnius ir vėl verda kaip bičių avilyje. Lieja si alus, vynas, skamba girtos dainos.

— Eik, Žilien, atnešk daugiau... — prašo šeimninkę girtuoklėi.

— Bet kad jau po darbo valandų, nebeduos ta... ta... — ech, kaip norėtų Žilienė nusikiekti, bet susitramdo.

Neapkenčia ji komjaunuolės Onutės Krasauskaitės. Kad galėtų, uite būtų išėjusi iš parduotuvės, kuri randasi jos namuose.

— Na, bet nieko, — ramindavosi ji, — ne aš būsiu, jeigu ji čia dar dirbs...

Ir štai kitą dieną po visą apylinkę Žilienė paskleidžia šmeižtus, girdi, pardavėja visai apsileidusi, nuolat girdo kitus ir patį geria. Dar daugiau, ji net šeimas ardanti... Ir ko tik nepritauska piktas liežuvis, ypač, jeigu jo savininkas — nesąžiningas žmogus...

Tačiau ne vien tik Žilienė neapkenčia komjaunuolės Onutės Krasauskaitės. Atsirado jai ir talkininkų, kurie irgi buvo nepatenkinti, kad komjaunuolė nedaro jiems išimčių, neteikia pirmenybės, nepreklauja naktimis.

— Išvyti! — šaukė pergedę Albina ir Juozas Bulvydai.

— Išvyti iš „Žalgirio“ kolonkto! — pritarė jiems kolonkietė Laučiuvienė.

Ir vėl pasipylė visokios šmeižtai. Dabar jau galando liežuvis visą ketve-

riukė. Sunku buvo merginai, ne vieną ašarą nušluostė, bet nepasidavė, nepabėgo, neišsigando. Tik labai jau apmaudu buvo.

Šiuo metu, žinoma, to jau nebėra. Nutlio šmeižikai — matyt, atsibodo, o gal ir pabūgo... Tvirtos ir principingos merginos pusėje buvo ir yra visi dorieji kolonkietiai.

Būk ir ateltyje tokia tvirta, Onute!

P. KLANIUNAS
Komjaunimo rajono komiteto instruktorius

Muzika ir augalai

Du Indijos mokslininkai, mokslo daktarai Singhas ir Panijachas, paskelbė naująjį savo atradimą: kokios įtakos turi muzika augalų augimui. Jie atliko tokį eksperimentą. Rytais netoli augalo iš blodėjų giminės buvo rengiamas savotiškas koncertas, kuris trukdavo apie 25 minutes. Mokslininkai per mikroskopą stebėjo procesus, kurie vyko augalo lapų protoplazmoje. Jie pastebėjo, kad, grojant muziką, protoplazmos gyvybingumas didėja, o nutilus muzikai, protoplazmos veikla grįždavo į įprastines vėžes. Tokio pat eksperimentai buvo atlikti ir su mimozą. Pasirodė, kad mimozą, netoli kurios buvo atliekamos muzikinės pjesės, užaugo pusantro karto didesnė, negu jos giminaitė, «neatliekama» muzikos.

Ar žinai, kad...

...silksės amžių lengva nustatyti. Jai kasmet užlenda naujas žvynų sluoksnis.

...raudojimas ir juokas turi daug bendro? Fiziologiškai abu yra glili įkvėpimų ir iškvėpimų kaitaliojimas, tydimas balso stygų virpėjimo. Iš visų gyvų austrėrimų juoktis gali tiksliai žmogus.

Rajono MOKYKLOSE

ALIZAVOS vidurinėje mokykloje buvo surengtas vakaras „Mes plačiajam pasauly“. Draugystės tema pranešimą padarė mokytoja P. Ičienė. Turiningą programą stebėjo daug moksleivių.

V. JOCKUS

Krepšinio varžybos vyks ta ŠIMONIŲ vidurinėje mokykloje. Pirmieji susitiko aštuntokai ir devintokai. Susitikimą laimėjo aštuntos klasės krepšininkai rezultatu 32:28.

P. EŽYS

Rajoninei Dainų šventei ruošiasi ALIZAVOS vidurinės mokyklos moksleiviai. Choristams ir skudutininkams vadovauja K. Savickas, o šokių rateliui — L. Vadapalienė.

J. VASAITIS

Išaugo komjaunuolių gretos ŠIMONIŲ vidurinėje mokykloje. Komjaunuoliai padeda blogiau besimokantiems moksleiviams, taip pat dirba su pionieriais.

N. GALDIKAITĖ

Vasarą ALIZAVOS vidurinės mokyklos moksleiviai augino cukrinius runkelius. Užtat dabar ilgios pertraukos metu geria skanią ir saldžią arbatą.

V. ŠIRVINTAS

Literatūrinę - koncertinę programą surengė SUBAČIAUS vidurinės mokyklos moksleiviai. D. Dilytė padėklavo ištrauką iš Aliger poemos „Zoja“, gerai pasirodė solistai B. Vitkevičiūtė ir B. Jakštys. Programa buvo įvairi ir turininga.

A. STASKEVIČIUS
Žurnalistų būrello narys
S. ŠALNIOTĖ

Įvykusiame Kupiškėje šaudymo varžybose dalyvavo VI. REKAŠIAUS, SUBAČIAUS, ŠIMONIŲ ir ALIZAVOS vidurinių mokyklų moksleiviai. Pirmąją vietą iš-

NUO GELTLIGĖS

Geltligė yra užkrečiamas susirgimas. Ligą sukelia virusas — pati smulkiausia mikrobų rūšis. Ligonis susirgimo pradžioje yra virusų nešiotojas, todėl nuo tokių žmonių užsikrečia ir sveikieji.

Ligonis virusą išskiria į aplinką, o iš čia virusas lengvai patenka ant maisto, gerimo bei valgyimo indų, ant žmonių rankų ir, tokiu būdu, papuola į burną.

Laikotarpis nuo užsikrėtimo dienos iki pirmų ligos reiškinų trunka 2—6 savaites. Pradžioje susirgimo ligonis pajunta bendrą silpnumą, pykinimą vemti, skausmą po krūtine, dingsta apetitas, dažnai būna raumenų skausmai, temperatūra pakyla iki 38—39 laipsnių. Susirgimo dienomis ligonis pastebi, kad pagelsta akių baltymai, patamsėja šlapimas, pasidaro geltona oda (iš čia ir kilęs pavadinimas „geltligė“).

Geltligė serga pavieniai žmonės, bet dažniausiai serga vienas po kito šeimos nariai. Ypač susirgimas (dėl

Kuboje įgyvendinti revoliuciniai pertvarkymai. Agrarinė reforma žemė buvo perduota Kubos valstiečiams.

Šalyje sukurtas platus gamybinių kooperatyvų tinklas.

Nuotraukoje: daržininkystės kooperatyve Chuan Manuel Majakes.

Agrarinės reformos Nacionalinio instituto nuotr.

Gydytojas pataria

Kaip apsisaugoti

to, kad užkrečiamas lengvai plinta mokyklose ir kituose kolektyvuose.

Norint išvengti susirgimo išplitimo, reikia nedelsiant, pajutus virš aprašytus reiškinius ir ypač pastebėjus geltą, kreiptis pas gydytoją ir gulti į infekcinę ligoninę.

Ligonis, ilgal nesikreipdamas pas gydytoją, užkrečia ne tik savo šeimą ir kaimynus, bet sudaro sąlygas ligai plisti visuomenės tarpe; tada kyla vadinamoji epidemija.

Susirgimas paliečia kepenis, žmogaus organizmas ypač nesugeba suvirškinti bel įsisavinti riebalų. Po susirgimo ilgam sutrinka žmogaus sveikata, dingsta darbbingumas.

Ligos galima išvengti laikantis asmeninių sanitarijų - higieninių taisyklių. Pvz., prieš valgi reikia plauti rankas, nevalgyti neplautų vaisių, daržovių ir kt.

Šeimos nariui susirgus, reikia jį paguldyti atskirame kambarėlyje, duoti jam atskirus valgymo bei gerimo indus, neleisti pas jį lankytų, ypač vaikų, o svarbiausia — reikia nedelsiant iškviesti gydytoją.

Tik bendra ir kiekvieno asmeninė svara padės sėkmingai kovoti su šia pavojinga liga, jos išvengti.

Gyd. A. PETRUŠKA

Kupiškis

Redaktorius S. ZAUKA

Pirmadienį, kovo 13 d. KULTŪROS UNIVERSITETE (kultūros namų salėje): 1. Paskaita „VATIKANAS IR ŠIUOLAIKINĖ KATALIKYBĖ“ (paskaitininkas — LTSR Politinių ir mokslinių žinių sklaidimo draugijos lektorius drg. BEŽASTNAS). 2. Meninis kinofilmas. Dalyvauja visų tautietų klausytojai.

Universiteto taryba

K. t. „AUŠRA“

„LEILI IR MEDŽNŪNAS“, kovo 14 ir 15 d. d.

„PRISIKĖLIMAS“, I ser., kovo 16 ir 17 d. d.

Tragiškai žuvus M. Melnikaitės vardo kolūkio nariui Žekoniui Kaziui, gilia užuojautą kolūkiečiai reiškia jo žmonai ir kitiems šeimos nariams.

STALINO KELIU

4 psl. 1961 m. kovo 11 d.